

سُورَةُ الطَّلاقِ ٤٥

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

به نام یگانه خدای جهان که بخشایش و مهر او بیکران

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِذَا طَلَقْتُمُ النِّسَاءَ فَطَلِّقُوهُنَّ لِعَدَّتِهِنَّ وَأَحْصُوا الْعَدَّةَ وَاتَّقُوا اللَّهَ رَبَّكُمْ لَا تُخْرِجُوهُنَّ مِنْ بُيُوتِهِنَّ وَلَا يَخْرُجُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ وَتَلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ لَا تَدْرِي لَعَلَّ اللَّهُ يُحِدِّثُ بَعْدَ ذَلِكَ أُمْراً

۱۱

ای نبی! هست قاعده بهر طلاق
بر طلاق نیز وقت عدّه لازمست
پس نگه دارید حساب، ایام را
تا سه بار تطهیر بعد از قاعده
پس بپرهیزید از رب جهان
جز مگر که آشکارا از خطا
که حدود حق بود اینجا عیان
یعنی که نقض حدود آرد ز کین
تو چه دانی، ای بسا امری خدا
گر جدایی بین زوج شد اتفاق
يعنى آن زن بر طهارت ملزمست
تا شود کامل زمان مر عدّه را
برشمارید کاین بود پرفایده
از سوی خانه مرانید آن زنان
کاری از فحشا نموده یا زنا
گر تجاوز کرد کسی از حد آن
بر خودش کرده ستم او بالیقین
از ره خیرات ببخشد بر شما

فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَى عَدْلٍ مِنْكُمْ
وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ
يَجْعَلُ لَهُ مَخْرَجًا

۱۲

با نکویی زو نگهداری کنید
پس جدا گردید با قید طلاق
لازم است دو فرد عادل بر گواه
از چنین پند بهره‌مندند مؤمنین
مُتّقی شد هر کسی بر کردگار

تا سرآید عده اندر سرسید
لیک رها سازید به حسن اتفاق
تا شوند شاهد همی نزد الله
که قبول دارند حساب و یوم دین
می‌گشاید ره بر او پروردگار

وَيَرِزُقُهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بِالْعَمْرِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا

{۳}

می‌رساند بهر او حق رزق ناب
کرد توکل هر کسی بر کردگار
هست نافذ، امر ذات ذوالجلال
بهر هر چیز کرد مقرر آشکار
از محلی که نیارد در حساب
کافی باشد بهر او در روزگار
هر چه او خواهد، شود اندر کمال
قدر و هم اندازه‌ای اندر شمار

وَاللَّائِي يَئْسَنُ مِنَ الْمَحِيطِ مِنْ نَسَائِكُمْ إِنْ أَرَبَّتُمْ فَعَدْتُهُنَّ ثَلَاثَةُ أَشْهُرٍ وَاللَّائِي لَمْ يَحْضُنْ وَأَوْلَاتُ الْأَحْمَالِ أَجْلَهُنَّ أَنْ يَضَعُنَ حَمْلَهُنَّ وَمَنْ يَتَقَّى اللَّهَ يَجْعَلُ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا

{۴}

یائسه گر که بگشته یک زنی
گر مُصرید که طلاق او را دهید
بهر او هم عده می‌باشد سه ماه
همچنین آن دسته‌ی دیگر زنان
لیک زنی که بار دارد با یقین
صبر باید آورند هر دو به پیش
هر که ترسد از خداوند غفور
که نباشد محتمل آبستنی
وز برای حیض باشد نامید
تا بگردد رفع هر نوع اشتباه
که نگشته قاعده تا آن زمان
وقت عده بهر او باشد چنین
تا به دنیا آورد اولاد خویش
حق کند آسان بر او کل امور

ذَلِكَ أَمْرُ اللَّهِ أَنْزَلَهُ إِلَيْكُمْ وَمَنْ يَتَقَّى اللَّهَ يُكَفِّرُ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعَظِّمُ لَهُ أَجْرًا

این‌چنین احکام از امر خداست
هر که گردد مُتّقی یابد نجات
حق بپوشاند از او نیز سیّئات
هم بیفزايد بر او ربّ کريم

أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنْتُمْ مِنْ وَجْدِكُمْ وَلَا تُضَارُوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا عَلَيْهِنَّ وَإِنْ كُنَّ أُولَاتٍ
حَمَلَ فَانْفَقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضْعُنَ حَمْلَهُنَّ فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَأَتُوْهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأَتَمْرُوا
بَيْنَكُمْ بِمَعْرُوفٍ وَإِنْ تَعَاصِرُتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُ أُخْرَىٰ

بر زنان، آنجا که خود نیز ساکنید
تا شود تنگ زندگی از بهرشان
ترک کند او خانه‌اش از روی زور
لازم است انفاقی در این مرحله
تا به دنیا آورد فرزند خویش
یک قراردادی بسازید بینتان
نه به زور و جنگ و از روی جدال
یعنی راضی زن نگردد آن زمان
استعانت جویید از دیگر زنان

در خلالِ عِدَّه، مأواشان دهید
هیچ نیایید در ره آزارشان
که به اجبار و بر حسبِ ضرور
گر که بودند این زنان نیز حامله
هم نفقة بهر او آرید به پیش
گر دهد شیر همچنین فرزندتان
تا دهید اجری که باشد اعتدال
گر توافق لیک نیایید بینتان
می‌توانید بهر شیر کودکان

لِيُنْفِقُ ذُو سَعَةٍ مِنْ سَعَتِهِ وَ مَنْ قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُ فَلْيُنْفِقْ مِمَّا آتَاهُ اللَّهُ لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَا آتَاهَا سَيَجْعَلُ اللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا

هر که دارد وسعتی از رزق و مال
کافی است انفاق دهد از آنچه هست
جز به حد آنچه داده بهرشان

نفقة لازم بود اندر کمال
آن که افتاده به ضيق و تنگدست
حق نيارد هیچ تکليف بر کسان

زود باشد که به لطفِ ایزدی بعدِ هر سختی بباید راحتی

وَكَأَيْنِ مِنْ قَرِيءٍ عَتَتْ عَنْ أَمْرٍ رَبِّهَا وَرَسُولِهِ فَحَاسَبَنَا هَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبَنَا هَا عَذَابًا نُكْرًا

﴿٨﴾

سرکشی کردند از فرمانِ حق
گشته نافرمان و بنمودند عدول
زانچه کردند بهر خویشتن اکتساب
چون که بودند لایقِ این سانِ عقاب

بسِ زِ اهلِ شهرها در ماسبَق
سویِ ربّشان وَ هم سویِ رسول
ما بپرسیدیم شَدِید وقتِ حساب
پس معذب کردیم ایشان بر عذاب

فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَاقِبَةً أَمْرِهَا خُسْرًا

﴿٩﴾

زان همه اعمال و هم وزر و وَبَال
بود زیانکاری و خُسْران، بی‌شمار
أَعَدَ اللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَاتَّقُوا اللَّهَ يَا أُولَى الْأَلْبَابِ الَّذِينَ آمَنُوا قَدْ أَنْزَلَ اللَّهُ إِلَيْكُمْ
ذِكْرًا

﴿١٠﴾

از عذاب‌هایی آلیم و هم گران
صاحبان عقل! وَ ای اهلِ خرد!
مُتّقی گردید به خلاقِ احد
اهل ایمان! که به حق آرید فکر
حق نمود آماده بهر آن خسان

رَسُولًا يَتَلَوَّا عَلَيْكُمْ آیَاتِ اللَّهِ مُبَيِّنَاتٍ لِّيُخْرِجَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمَلُوا الصَّالِحَاتِ مِنَ الظُّلُمَاتِ
إِلَى النُّورِ وَمَنْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ صَالِحًا يُدْخِلُهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ
فِيهَا أَبْدًا قَدْ أَحْسَنَ اللَّهُ لَهُ رِزْقًا

﴿١١﴾

هم فرستاد او رسولی رهنما
آیتی بس آشکار اندر ظهور
بهر آنان که یقین آورده‌اند
آن کسان که گشته‌اند از مؤمنان
می‌برد حق جملگی بر جنّتان
اندر آنجا جای گیرند تا ابد

که بخواند آیه‌ها بهر شما
تا برَد از سوی ظلمت رو به نور
کارهای نیک و خیر بنموده‌اند
بر یگانه رب و خلّاقِ جهان
که به زیر پایشان جوی‌ها روان
بهترین رزق‌ها دهد ذاتِ احـد

اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ وَمِنَ الْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ الْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ اللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيْءٍ عِلْمًا

﴿١٢﴾

آن خدایی که ز حکمت آفرید
مثل آنها نیز طبق‌هایی چنین
بین ارض و آسمان آورد فرود
تا بدانید قادرست حق باليقین
علم یزدانی محیط است در شهود

آسمان در هفت طبق آورد پدید
آفریده کردگار اندر زمین
امر خود را ذاتِ خلّاقِ وَدود
بر همه اشیاء عالم اجمعین
او فراگیر است به هر بود و نبود